

|

61999C0083

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus Alber 28 päivänä syyskuuta 2000. - Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Espanjan kuningaskunta. - Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen - Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 3 kohdan a alakohta - Alennetun verokannan soveltaminen moottoritiemaksuihin. - Asia C-83/99.

Oikeustapauskokoelma 2001 sivu I-00445

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

I Johdanto

1. Nyt käsiteltävässä asiassa komissio on nostanut Espanjan kuningaskuntaa vastaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen, koska tämä on soveltanut tiemaksuihin alennettua arvonlisäverokantaa (jäljempänä alv-kanta) yleisen alv-kannan sijaan.

2. Espanjan kuningaskunta taas katsoo, että toimiluvan haltijoiden tarjoama tienkäyttömahdollisuus voidaan rinnastaa henkilöiden ja näiden mukanaan kuljettamien matkatavaroiden kuljetukseen ja että siihen voidaan näin ollen soveltaa alennettua alv-kantaa. Sen mukaan alennetun alv-kannan soveltaminen on välttämätöntä, jotta estetään kilpailun vinoutuminen, josta Espanjan moottoriteitä käyttävät yritykset kärsivät siitä syystä, että joissain muissa jäsenvaltioissa tiemaksut eivät ole arvonlisäveron alaisia.

II Asiaa koskevat tärkeimmät säännökset

A Yhteisön lainsäädäntö

3. Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (jäljempänä kuudes direktiivi) IX osastossa esitetään verotuksen yhdenmukaistamisen yhteydessä sovellettavat verokannat.

4. Kuudennen direktiivin 12 artiklan 2 kohdan a alakohdan ensimmäinen alakohta kuuluu seuraavasti:

"Kunkin jäsenvaltion on vahvistettava arvonlisäveron yleinen verokanta prosenttiosuutena veron perusteesta, ja sen on oltava sama tavaroiden luovutusten ja palvelujen suoritusten osalta. Tämän prosenttiosuuden on 1 päivästä tammikuuta 1997 31 päivään joulukuuta 1998 oltava vähintään 15 prosenttia."

5. Saman artiklan 3 kohdan a alakohdan kolmannen alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat "myös soveltaa joko yhtä tai kahta alennettua verokantaa. Nämä verokannat on määrättävä vähintään 5

prosentin suuruisena prosenttiosuutena veron perusteesta ja niitä sovelletaan ainoastaan niihin ryhmiin kuuluvien tavaroiden luovutuksiin ja palveluiden suorituksiin, jotka on lueteltu liitteessä H."

6. Kuudennen direktiivin liite H on "luettelo tavaroiden luovutuksista ja palvelujen suorituksista, joihin voidaan soveltaa alennettuja alv-kantoja".

7. Liitteeseen sisältyy 17 ryhmää, joista viidenteen kuuluu "henkilöiden ja näiden mukanaan kuljettamien matkatavaroiden kuljetus".

B Kansallinen lainsäädäntö

8. Kuninkaan asetuksessa nro 14/1997, joka on annettu 29.8.1997, sekä 21.4.1998 annetussa laissa nro 9/1998, jolla muutetaan arvonlisäverosta 28.12.1992 annettua lakia nro 37/1992, säädetään, että moottoritiemaksuihin sovelletaan alennettua 7 prosentin alv-kantaa, kun kyseisiin maksuihin sovellettiin aiemmin yleistä 16 prosentin alv-kantaa. Muutosta perusteltiin rinnastamalla toimiluvan haltijoiden harjoittama tienkäyttömahdollisuuksien tarjoaminen kuudennen direktiivin liitteessä H olevan viidennen ryhmän mukaiseen henkilöiden ja näiden mukanaan kuljettamien matkatavaroiden kuljetukseen.

III Oikeudenkäyntiä edeltävä menettely ja kanne

9. Komissio ilmoitti Espanjan hallitukselle 22.12.1997 päivätyllä kirjeellään katsovansa Espanjan kuningaskunnan rikkovan kuudetta direktiiviä soveltaessaan alennettua alv-kantaa tiemaksujen keräämiseen.

10. Espanjan kuningaskunta ilmoitti omasta kannastaan 24.4.1998 päivätyssä kirjeessään, jonka liitteenä oli esitetty Espanjan valtiovarainministeriön 13.4.1998 tekemät huomautukset. Siihen oli koottu lähinnä seuraavat väitteet alennetun alv-kannan soveltamisen perustelemiseksi.

11. Espanjan kuningaskunnan mukaan kyseinen toiminta oli joissain jäsenvaltioissa osittain alv-vapaata, mistä syystä verovelvollisia eli tienkäyttömahdollisuuden tarjoavia toimiluvan haltijoita kohdeltiin epäyhdenvertaisella tavalla näissä jäsenvaltioissa verotuksellisten eroavaisuuksien vuoksi. Espanjan kuningaskunta oli päättänyt alentaa soveltamaansa verokantaa epäyhdenvertaisen kohtelun poistamiseksi. Sen mukaan tällainen menettely ei vaikuttanut millään tavoin yhteisön omiin varoihin eikä ollut millään tavoin kuudennen direktiivin vastaista.

12. Espanjan kuningaskunnan mukaan tilanteeseen sovellettiin sitä paitsi kuudennen direktiivin liitteessä H olevaa viidettä ryhmää koskevia määräyksiä. Oli mahdollista, että ilmaisun "henkilöiden ja näiden mukanaan kuljettamien tavaroiden kuljetus" suppea tulkinta ei käsittänyt tienkäyttömahdollisuuden tarjoamista tiemaksua vastaan. Ilmaisua oli kuitenkin tulkittava loogisella tai teleologisella tavalla eikä tulkinnassa ollut syytä pitäytyä pelkästään lakitekstissä. Koska oli löydettävä ratkaisu, jonka avulla jäsenvaltiot saattaisivat soveltaa keskenään verrannollisia verokantoja, kyseistä ilmaisua oli tulkittava laajasti ja siis samalla verotuksen tavoitteiden eli neutraalisuuden ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaisesti.

13. Komissio katsoi kuitenkin edelleen, että menettely oli kuudennen direktiivin vastaista, ja toimitti Espanjan kuningaskunnalle 10.8.1998 päivätyllä kirjeellään EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) mukaisen perustellun lausunnon. Se kiinnitti Espanjan hallituksen huomion uudelleen siihen seikkaan, että alennetun alv-kannan soveltaminen oli kuudennen direktiivin 12 artiklan mukaisten velvollisuuksien vastaista, ja kehotti jäsenvaltiota toteuttamaan kahden kuukauden kuluessa tarpeelliset toimenpiteet näiden velvoitteiden noudattamiseksi.

14. Asiaa koskevista teknisistä kysymyksistä vastaava Espanjan viranomainen eli valtiovarainministeriön kansliapäällikkö lähinnä toisti 28.9.1998 päivätyssä kirjeessään jo esitetyt

väitteet.

15. Espanjan viranomaisilta saamansa vastauksen perusteella komissio nosti tämän kanteen, joka on jätetty yhteisöjen tuomioistuimeen 8.3.1999, ja katsoi, ettei Espanjan kuningaskunta ollut noudattanut perusteltua lausuntoa.

16. Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

1. toteaa, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut 17.5.1977 annetun kuudennen arvonlisäverodirektiivin 77/388/ETY 12 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on soveltanut alennettua arvonlisäverokantaa tienkäyttömahdollisuuden tarjoamista koskevaan palvelujen suorittamiseen,

2. velvoittaa Espanjan kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

17. Espanjan kuningaskunta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

1. hylkää komission kanteen,

2. velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

IV Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

18. Komissio väittää, että alennettua alv-kantaa voidaan soveltaa ainoastaan kuudennen direktiivin liitteessä H mainittujen palvelujen suorittamiseen. Komissio ei tulkitse direktiiviä Espanjan kuningaskunnan tavoin laajasti eikä hyväksy sitä, että toimiluvan haltijoiden harjoittama tienkäyttömahdollisuuden tarjoaminen rinnastettaisiin henkilöiden ja näiden mukanaan kuljettamien matkatavaroiden kuljetukseen. Komissio kiistää myös Espanjan kuningaskunnan väitteen, jonka mukaan kilpailu vinoutuisi siitä syystä, että yksittäisten jäsenvaltioiden verolainsäädännöissä suhtaudutaan eri tavoin tiemaksuihin. Tiemaksut ovat komission mukaan käytössä yhdeksässä valtiossa 15 jäsenvaltiosta. Näistä ainoastaan neljässä (eli Espanjan lisäksi Ranskassa, Italiassa ja Portugalissa) tiemaksujen käyttö on komission mukaan tienkäyttömahdollisuuksien yhteydessä näin laajamittaista. Muissa jäsenvaltioissa tiemaksu peritään ainoastaan tiettyjen tieosuuksien, siltojen tai tunnelien yhteydessä. Viidessä näistä maista, joihin myös Ranska kuuluu, tiemaksusta ei peritä arvonlisäveroa, mistä syystä näitä viittä valtiota vastaan on aloitettu jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely. Kilpailun vinoutuminen ei komission mukaan ole niin huomattavaa kuin Espanja väittää perusteluissaan.

19. Jäsenvaltio ei sitä paitsi voi komission mukaan perustella jäsenyysvelvoitteidensa laiminlyöntiä muiden jäsenvaltioiden sääntöjenvastaisella toiminnalla.

20. Komission mukaan on myös huomattava, että tienkäyttömahdollisuuden käyttäjät saivat tehdä vähennyksiä tiemaksuista peritystä arvonlisäverosta, mistä syystä verotuksen neutraalisuuden periaatetta ei loukata.

21. Komissio jatkaa, että liitteessä H olevaa viidettä ryhmää ei sovelleta nyt käsiteltävään asiaan. Kun kyse on "henkilöiden ja näiden mukanaan kuljettamien matkatavaroiden kuljetuksesta", verovelvollinen sitoutuu kuljettamaan henkilöitä tai tavaroita tietystä paikasta toiseen. Kyseessä ovat toimiluvan haltijat taas tarjoavat moottoritien käyttömahdollisuuksia eli mahdollistavat aiempaa joutuisamman paikasta toiseen siirtymisen. Vaikka ilmaisia tulkittaisiin laajasti, näitä kahta asiaa ei voida rinnastaa.

22. Komissio arvioi, että todellinen syy alennetun alv-kannan käyttöön on se, että näin toimiluvan haltijat saadaan pienentämään tiemaksua tai tiemaksut eivät suurene.

23. Aivan kuten oikeudenkäyntiä edeltävässäkin menettelyssä Espanjan kuningaskunta perustelee menettelyään vedoten jäsenvaltioiden välisiin eroihin tiemaksun verottamisessa ja tästä aiheutuvaan kilpailun vinoutumiseen sekä toisaalta kuudennen direktiivin liitteessä H olevaan viidenteen ryhmään.

24. Vaikka nyt kyseessä olevalla palvelulla eli tienkäyttömahdollisuuksien tarjoamisella olisikin erilainen merkitys eri jäsenvaltioissa, tämä ei Espanjan kuningaskunnan mukaan oikeuta toimintaa, jonka vuoksi kilpailu vinoutuu toimiluvan haltijoiden kannalta haitallisella tavalla.

25. Pelkästään se seikka, että hyvin monet tienkäyttäjät eivät pysty tekemään peritystä verosta vähennystä, osoittaa Espanjan hallituksen mukaan, että yleisen alv-kannan soveltaminen merkitsee epäyhdenvertaista kohtelua Espanjan moottoriteiden käyttäjien kustannuksella. Tarjotun palvelun hinta nousee tästä syystä, mikä vaikuttaa kielteisesti kysyntään. Erilaiset verotuskohtelut johtavat siten epätasapainoon, koska muiden valtioiden tienkäyttäjät pystyvät tällöin lisäämään toimintansa volyymia.

26. Espanjan hallitus vetoaa lisäksi luottamuksensuojan periaatteeseen. Komissio aloitti vuonna 1989 useita jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevia menettelyjä sellaisia jäsenvaltioita vastaan, joissa tienkäyttömahdollisuuden tarjoamisesta ei peritty yleisen alv-kannan mukaista veroa. Menettelyt eivät kuitenkaan olleet edenneet vuoden 1997 loppuun mennessä. Kun kuninkaan asetus annettiin elokuussa 1997, Espanjan kuningaskunta ei näin ollen voinut olettaa, että komissio jatkaisi näitä menettelyjään jäsenvaltioita vastaan. Espanjan kuningaskunta katsookin, että se saattoi vedota perusteltuun luottamukseen, joka oli syntynyt useiden jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevien menettelyjen lykkääntymisen vuoksi.

27. Espanjan kuningaskunta pyrkii alennetun verokannan soveltamisella kolmeen tavoitteeseen. Ensinnäkin se lieventää kilpailun vinoutumisen sekä tienkäyttäjien epäyhdenvertaisen kohtelun seurauksia. Toiseksi kyse on väliaikaisesta toimenpiteestä, jonka on tarkoitus olla voimassa lopullisen, yhteisön tason ratkaisun löytämiseen saakka. Tästä on myös ilmoitettu komissiolle. Kolmanneksi valittu toimenpide ei ole aiheuttanut minkäänlaista haittaa yhteisölle, ja alennettua alv-kantaa on sovellettu siitä syystä, että estettäisiin yhteisön omiin varoihin kohdistuvat kielteiset seuraukset.

28. Kuudennen direktiivin liitteessä H olevan viidennen ryhmän soveltuvuuden osalta Espanjan hallitus väittää, ettei se ole tulkinnut kyseistä määräystä liian laajasti vaan pikemminkin perustamissopimuksen valossa. Perustamissopimuksessa edellytetään vapaan kilpailun mahdollistamista. Ennen alennetun alv-kannan käyttöönottoa kilpailulle haitallisten seurausten lieventäminen ei ollut Espanjan kuningaskunnalle pelkkä mahdollisuus vaan välttämättömyys.

V Asian arviointi

29. Tienkäyttömahdollisuuden tarjoaminen tiemaksua vastaan merkitsee kuudennen direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vastikkeellista palvelujen suoritusta. Tässä yhteydessä täyttyy näin ollen edellytys, jonka mukaan palvelujen suorituksella on oltava suora yhteys vastikkeeseen eli tiemaksuun.

30. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kuudennen direktiivin 4 artiklan 2 kohdan käsite "taloudellinen toiminta" on ymmärrettävä laajasti sekä tarkoituksestaan ja tuloksistaan irrallisena toimintana, joka ei välttämättä tai yksinomaan viittaa markkinoiden tai talouselämän toimintaan. Riittää, että käsitteellä on käytännössä jonkinlainen yhteys talouselämään, mikä edellyttää taloudellisten tosiseikkojen huomioon ottamista. Nyt käsiteltävässä asiassa

tienkäyttömahdollisuuden tarjoaminen tiemaksua vastaan tapahtuu toimilupajärjestelmän piirissä.

31. Koska toimiluvan haltijat harjoittavat liiketoimintaansa itsenäisesti, ne ovat kuudennen direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja verovelvollisia. Ne harjoittavat toimintaa omissa nimissään eivätkä valtion nimissä tai tämän lukuun. Tästä syystä on hylättävä näkökanta, jonka mukaan tienkäyttömahdollisuuden tarjoaminen olisi julkisen vallan harjoittamaa toimintaa, josta valtio toiminnan harjoittajana ei direktiivin 4 artiklan 5 kohdan mukaan olisi verovelvollinen.

32. Edellä esitetyn perusteella voidaan päätellä, että kyseessä oleva toiminta on arvonlisäveron alaista palvelujen suorittamista. Jotta alennettua alv-kantaa voidaan soveltaa, tämän toiminnan on katsottava kuuluvan direktiivin liitteessä H olevaan viidenteen ryhmään.

33. Tienkäyttömahdollisuuden tarjoamista koskevaa palvelujen suorittamista ei kuitenkaan voida rinnastaa kuudennen direktiivin liitteessä H olevaan viidenteen ryhmään kuuluvaan toimintaan eli "henkilöiden ja näiden mukanaan kuljettamien matkatavaroiden kuljetukseen".

34. Ilmaisua ei ole määritelty yhteisön tasolla asiaa koskevissa säännöksissä. Ilmaisun merkityksen selvittämiseksi on näin ollen tarkasteltava tekstiyhteyttä ja samalla otettava huomioon kuudennen direktiivin yleinen systematiikka.

35. Tavoitteensa ja etenkin 2 artiklansa sanamuodon perusteella direktiivin perusperiaatteena on, että arvonlisäveroa on kannettava täysimääräisenä verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta, jollei toimintaa ole nimenomaisesti vapautettu verosta tai jollei alennettua verokantaa ole mahdollista soveltaa. Alennettua alv-kantaa ja verovapautuksia koskevia säännöksiä on tulkittava suppeasti, koska kyse on poikkeuksesta direktiivin perusperiaatteeseen.

36. Tämä tarkoittaa nyt käsiteltävässä asiassa sitä, että ilmaisua "henkilöiden ja näiden mukanaan kuljettamien tavaroiden kuljetus" on tulkittava tavanomaisessa merkityksessään. Näin ollen tietty toiminta ei kuulu automaattisesti tämän ilmaisun piiriin pelkästään sillä perusteella, että sitä koskevan sopimuksen mukaan on ajatuksellisesti kyse kuljetuksesta sanan laajassa merkityksessä. Jos asia olisi toisin, verokannan alentamismahdollisuuden käyttö laajenisi, mikä nimenomaan ei ole toivottavaa. Kuljettamisen on siten oltava ratkaisevassa asemassa palveluja tarjoavien toimiluvan haltijoiden ja palvelujen vastaanottajien välisessä sopimussuhteessa.

37. Tienkäyttömahdollisuuden tarjoaminen tiemaksua vastaan ei täytä tätä edellytystä. Kyseinen tieosuus asetetaan kyllä vastikkeesta tienkäyttäjän käyttöön tietyksi (matkan kulkemiseen tarvittavaksi) ajaksi. Ratkaisevaa tässä yhteydessä ei kuitenkaan ole kuljettaminen, vaan tienkäyttäjä pyrkii ainoastaan kulkemaan tietyn matkan mahdollisimman joutuisasti ja turvallisesti. Toimiluvan haltijat eivät nimenomaan sitoudu sopimuksessaan tarjoamaan "kuljetuspalveluja". Kulkeminen jää tienkäyttäjien omaksi asiaksi, ja nämä käyttävät tiemaksullisia moottoriteitä ainoastaan paikasta toiseen siirtymiseen ja määränpään saavuttamiseen mahdollisimman joutuisasti ja mukavasti.

38. Ilmaisun suppeaan tulkitsemiseen johtaa välttämättä myös liitteessä H olevien 16 muun ryhmän tarkasteleminen (ks. edellä alaviite 4). Nämä ryhmät koskevat lähinnä yhteiskunnallisten tai kulttuuristen palvelujen taikka sosiaalipalvelujen tarjoamista.

39. Joutuisaa ja turvallista siirtymistä paikasta toiseen koskevan tienkäyttömahdollisuuden, joka lisää henkilöiden ja matkatavaroiden kuljetuksen yleistä liikkuvuutta, rinnastaminen tähän toimintaan laajentaisi liitteen H soveltamisalaa ja olisi poikkeus perussäännöstä eli yleisen alv-kannan mukaisesta verottamisesta, mikä ei olisi direktiivin tavoitteen mukaista.

40. Espanjan kuningaskunnan muita alennetun alv-kannan puolustamiseksi esittämiä väitteitä ja perusteluja ei näin ollen olisi edes tarpeen tarkastella. Nämä väitteet ja perustelut eivät sitä paitsi

edes kestää tarkastelua.

41. Espanjan hallitus perustelee alennetun alv-kannan soveltamista sillä, että kilpailu vinoutuu eri jäsenvaltioiden tiemaksuihin soveltamien erilaisten verotuskohtelujen vuoksi.

42. Aluksi on syytä todeta, ettei kilpailua synny Espanjan moottoriteiden käyttäjien ja muiden sellaisten jäsenvaltioiden, joissa tiemaksusta ei virheellisesti peritä arvonlisäveroa, moottoriteiden käyttäjien välillä. Maantieteellisten olosuhteiden vuoksi yksikään espanjalainen autonkuljettaja ei hinnan vuoksi valitse mahdollisesti halvempaa Ranskan moottoritietä. Se seikka, että espanjalaiset toimiluvan haltijat saavat ehkä vähemmän voittoa, on eri kysymys.

43. Kilpailun vinoutumisesta olisi käytännössä kyse vain siinä tapauksessa, että esimerkiksi verovelvollisuuden ulkopuolelle kuuluvat julkiset laitokset kilpailisivat samojen palvelujen tarjoamisesta verovelvollisten yksityisten toimijoiden kanssa ja kykenisivät verottomuuden vuoksi tarjoamaan palvelujaan yksityisiä edullisemmin. Espanjan hallitus ei kuitenkaan ole esittänyt tähän liittyen tosiseikkoja, joiden perusteella voitaisiin päätellä tällaisen kilpailutilanteen olevan olemassa.

44. Muutkaan Espanjan kuningaskunnan esittämät, kilpailun vinoutumista koskevat väitteet eivät ole perusteltuja. Direktiivin soveltamisala on sen useiden säännösten perusteella rajattu koskemaan valtion sisäisiä tilanteita. Nyt tarkasteltavassa asiassa ei kuitenkaan ole havaittavissa kansalaisten yhdenvertaista kohtelua koskevan velvollisuuden rikkomista. Toisaalta mainitut kilpailun vinoutumista koskevat tilanteet eli verovähennysten tekemisen mahdottomuus tai kustannusten aleneminen taas eivät liity mitenkään tiemaksujen verottamiseen Espanjassa ja verottomuuteen joissakin muissa jäsenvaltioissa vaan siihen, että muissa jäsenvaltioissa sovelletaan lainsäädäntöä virheellisellä tavalla. Yhteisöjen oikeuskäytännön perusteella voidaan päätellä, että jäsenvaltioissa, joissa tienkäyttömahdollisuudesta peritään tiemaksu, kannetaan myös samalla tavoin arvonlisäveroa.

45. Vaikka on kiistatonta, että jäsenvaltiot suhtautuvat eri tavoin tiemaksujen veronalaisuuteen, koska toiset jäsenvaltiot soveltavat yleistä verokantaa ja toiset taas eivät peri veroa lainkaan, jäsenvaltioiden tehtävänä ei kuitenkaan ole lisätä näitä eroavaisuuksia tekemällä yksipuolisia ratkaisuja.

46. Kuudennella direktiivillä pyritään yhdenmukaistamaan jäsenvaltioiden arvonlisäverolainsäädäntöä. Direktiivin johdanto-osan yhdeksännen perustelukappaleen mukaan yhteisön verokannan soveltamisen verollisiin liiketoimiin pitää johtaa vertailukelpoisiin tuloksiin kaikissa jäsenvaltioissa. Yleisesti tarkasteltuna yhdenmukaisen arvonlisäverojärjestelmän olemassaolo tarkoittaa kaiken kaikkiaan sitä, että jäsenvaltiot voivat toimia vapaasti vain siltä osin kuin tästä on nimenomaisesti säädetty yhteisön oikeudessa.

47. Kaikki jäsenvaltiot ovat kuitenkin velvollisia soveltamaan yleistä alv-kantaa toimiluvan haltijoiden tarjoaman tienkäyttömahdollisuuden kaltaiseen palvelujen suoritukseen. Yksi jäsenvaltio ei saa kuudennen direktiivin yhteydessä seurata muiden jäsenvaltioiden säännöstenvastaista esimerkkiä, vaan muiden jäsenvaltioiden on noudatettava kuudennen direktiivin mukaista verokantaa.

48. Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi vedota siihen, että muutkaan jäsenvaltiot eivät ole täyttäneet velvollisuuksiaan.

49. Espanjan hallitus ei näin ollen voi vedota verotuksen neutraalisuuden puuttumiseen, jota ei edes ole ilmennyt, eikä myöskään luottamuksensuojan periaatteeseen. Komission Espanjan kuningaskuntaa vastaan aloittama jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskeva menettely on saatu päätökseen alle 15 kuukaudessa (katso edellä 9-15 kohta), ja toisten jäsenvaltioiden säännönvastaista toimintaa ei voida pitää seikkana, joka loisi hallintoalamaiselle perusteltua luottamusta siihen, että tämän virheellinen toiminta olisi oikeutettua. Viiden muun

edellä mainitun asian osalta menettelyn aloittamisen ja kanteen nostamisen välinen aika on ollut kohtuuttoman pitkä (katso edellä 26 kohta ja 17 kohdan yhteydessä oleva alaviite 5). Tällä voisi olla vaikutuksia siinä tapauksessa, että maksuja määrättäisiin takautuvasti, mistä kuitenkaan ei ole kyse nyt tarkasteltavassa asiassa.

50. Koska kyseessä olevaan palvelujen suoritukseen olisi pitänyt soveltaa yleistä alv-kantaa, Espanjan kuningaskunta ei voi myöskään perustella menestyksekkäästi viimeistä väitettään, jonka mukaan kyse oli ainoastaan väliaikaisista toimenpiteistä, joilla lisäksi ei olisi ollut mitään (kielteisiä) vaikutuksia yhteisöjen omien varojen järjestelmään.

51. Kilpailun vinoutumisen estämistä koskeva Espanjan hallituksen väite on siten hylättävä kokonaisuudessaan.

52. Tiivistäen on todettava, että Espanjan kuningaskunta on jättänyt noudattamatta kuudennen direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan soveltaessaan alennettua alv-kantaa tienkäyttömahdollisuuden tarjoamista koskevaan palvelujen suorittamiseen.

VI Oikeudenkäyntikulut

53. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Komissio on vaatinut Espanjan kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Espanjan kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

VII Ratkaisuehdotus

54. Ehdotan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin antaa seuraavan tuomion:

1) Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY 12 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on soveltanut alennettua arvonlisäverokantaa sellaiseen toimiluvan haltijoiden harjoittamaan palvelujen suorittamiseen, joka koskee tienkäyttömahdollisuuden tarjoamista tiemaksua vastaan.

2) Espanjan kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.